

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Milady Haplové v právní věci žalobce: **T. A. N.**, zast. AC JUDr. Pavlou Kubičovou, advokátkou, se sídlem Ostrava - Poruba, Gen. Sochora 6176, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 7. 2004, č. j. 61 Az 82/2004 – 10,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovené zástupkyni žalobce advokátce JUDr. Pavle Kubičové **se p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 2150 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 1 měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 9. 7. 2004, č. j. 61 Az 82/2004 - 10 odmítl žalobu podanou žalobcem (dále i „stěžovatel“) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 4. 2004, č. j. OAM-1351/VL-11-05-2004, kterým byla žádost žalobce o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění platném v době rozhodování ve věci (dále jen „zákon o azylu“).

V odůvodnění usnesení krajský soud zejména uvedl, že žalobce podal v zákonem stanovené lhůtě žalobu, která je datována dnem 6. 4. 2004 a psána v cizím jazyce. Usnesením

ze dne 22. 4. 2004, č. j. 61 Az 82/2004 - 7 byl žalobce vyzván, aby ve lhůtě jednoho měsíce odstranil vady svého podání, a to tak, že předloží překlad svého podání do českého jazyka, který je úředním jazykem, a zároveň uvede žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Uvedenou výzvu dle soudu žalobce prokazatelně převzal oproti vlastnoručnímu podpisu dne 17.5.2004, avšak vůbec na ni nereagoval. Podle ustanovení § 64 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen "s. ř. s.") ve spojení s ustanovením § 18 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v platném znění (dále jen "o. s. ř.") účastník řízení má právo jednat před soudem ve své mateřštině, což znamená, že svůj mateřský jazyk má právo používat při jednání soudu, a proto k jeho žádosti soud ustanoví tlumočníka. Z uvedeného zákonného ustanovení však dle názoru krajského soudu nelze dovodit, že účastník řízení může mateřský jazyk používat v písemných podáních, včetně podání žaloby. Protože žalobce neodstranil vady svého podání ve lhůtě k tomu stanovené, a pro tento nedostatek není možno v řízení pokračovat, soud řízení ve smyslu ustanovení § 37 odst. 5 věty druhé s. ř. s. odmítl.

Stěžovatel podal proti citovanému usnesení Krajského soudu v Ostravě včas kasační stížnost, ve které uplatňuje důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Na rozdíl od krajského soudu se stěžovatel domnívá, že právo účastníka řízení jednat před soudem ve své mateřštině v sobě zahrnuje nejen právo používat při jednání soudu svůj mateřský jazyk, ale zahrnuje v sobě i právo činit soudu podání ve svém mateřském jazyce, právo, aby soud písemnosti doručované účastníku opatřil překladem do jeho mateřského jazyka, a dále právo, aby soud přibral tlumočníka, prostřednictvím kterého bude jednat s účastníkem, který bude tlumočit průběh jednání a pořizovat potřebné překlady. Stěžovatel namítá, že krajský soud jej písemně vyzval k odstranění vad podání pouze v českém jazyce, aniž by byl přibrán tlumočník, stěžovatel však předmětné výzvě vůbec neporozuměl, takže jí ani při sebelepší vůli nemohl vyhovět. Dále stěžovatel uvádí, že ani usnesení krajského soudu o odmítnutí řízení nebylo opatřeno překladem do vietnamského jazyka, obdržel je opět pouze v českém jazyce. Stěžovatel se domnívá, že byla porušena práva daná mu ustanovením § 18 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ustanovením § 64 s. ř. s., a že usnesení krajského soudu, kterým bylo odmítnuto jeho podání učiněné ve vietnamském jazyce, je nezákonné. Stěžovatel navrhuje napadené usnesení zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení, zároveň navrhuje přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadené usnesení Krajského soudu v Ostravě a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z předloženého soudního spisu ve věci vyplývá, že dne 9. 4. 2004 byla Krajskému soudu v Ostravě doručena žaloba ze dne 6. 4. 2004 podaná stěžovatelem proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 4. 2004, č. j. OAM-1351/VL-11-05-2004 o neudělení azylu, která byla z větší části sepsána v jazyce patrně vietnamském. Protože krajský soud nemohl dostatečně posoudit obsah této žaloby, vyzval stěžovatele usnesením ze dne 22. 4. 2004, č. j. 61 Az 82/2004 - 7 (vyhotoveným v jazyce českém), aby ve lhůtě jednoho měsíce od doručení usnesení odstranil vady podání ze dne 6. 4. 2004, a to aby předložil překlad podání do českého jazyka, který je úředním jazykem, a uvedl žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. V usnesení byl stěžovatel také poučen, že nebude-li jeho podání ve stanovené lhůtě doplněno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení o takovém podání odmítne. Stěžovateli bylo usnesení s výzvou doručeno dne 17. 5. 2004, přičemž on na něj ve stanovené lhůtě ani později nijak nereagoval. Krajský soud v Ostravě

tak měl za to, že v daném případě nelze v řízení pokračovat, a usnesením ze dne 9. 7. 2004, č. j. 61 Az 82/2004 - 10 žalobu stěžovatele odmítl.

V kasační stížnosti stěžovatel namítá, že byla porušena práva daná mu ustanovením § 18 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ustanovením § 64 s. ř. s. tím, že mu byla doručena výzva k odstranění vad jeho podání a následně usnesení o odmítnutí řízení pouze v českém jazyce, proto považuje usnesení krajského soudu za nezákonné.

Podle ustanovení § 18 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ustanovením § 64 s. ř. s. mají účastníci v občanském soudním řízení rovné postavení. Mají právo jednat před soudem ve své mateřštině. Soud je povinen zajistit jim stejné možnosti k uplatnění jejich práv. Podle ustanovení § 18 odst. 2 o. s. ř. účastníku, jehož mateřštinou je jiný, než český jazyk, soud ustanoví tlumočníka, jakmile taková potřeba vyjde v řízení najevo. Totéž platí, jde-li o ustanovení tlumočníka účastníku, s nímž se nelze porozumět jinak, než znakovou řečí. Z posledně citovaného ustanovení tedy vyplývá, že ustanovení tlumočníka není automatickým úkonem soudu, jehož účastníkem je cizinec. Potřeba tlumočníka musí být zcela zjevná a musí z řízení vyplynout sama, tedy bez toho, aby soud aktivně zjišťoval, zda jsou naplněny podmínky stanovené v § 18 odst. 2 o. s. ř.

Nejvyšší správní soud především odkazuje na stanovisko pléna Ústavního soudu České republiky sp. zn. Pl.ÚS – st.20/05 ze dne 25. 10. 2005 o tom, že základní právo garantované čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod (kdo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, má právo na tlumočníka) nedopadá na písemný styk soudu s účastníky řízení a naopak. Nejvyšší správní soud také považuje za vhodné k výkladu ustanovení § 18 občanského soudního řádu v souladu se svou ustálenou judikaturou uvést, že účastník, který neovládá jazyk, jímž se vede jednání, má právo na tlumočníka v případě nařízení ústního jednání před soudem, aby byl informován o obsahu jednání, které se za jeho přítomnosti vede, nemá však právo obracet se písemně na soud v cizím jazyce, proto je třeba písemnosti zasílané soudu v cizí řeči opatřit překladem do českého jazyka.

Pokud tedy stěžovatel nepodal žalobu sepsanou v českém jazyce či opatřenou překladem do českého jazyka, krajský soud jej zcela správně vyzval k překladu žaloby do českého jazyka, přičemž nebylo jeho povinností předmětnou výzvu překládat do mateřského jazyka stěžovatele. Stejně tak postupoval krajský soud správně, když doručil usnesení o odmítnutí řízení stěžovateli vyhotovené v českém jazyce, neboť pouze rozhodnutí soudu v českém jazyce je zněním autentickým. Není povinností soudu zasílat účastníkovi řízení překlad takového rozhodnutí do jeho mateřského jazyka. Nejvyšší správní soud konstatuje, že ze strany krajského soudu nedošlo k namítanému porušení práv stěžovatele.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud neshledal oprávněným stěžovatelem uplatněný důvod podání kasační stížnosti dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. spočívající v nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu, proto kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s.

S přihlédnutím k ustanovení § 78b odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížností.

Jelikož stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (ustanovení § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (ustanovení § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Krajský soud v Ostravě stěžovateli k jeho žádosti ustanovil zástupcem advokáta pro řízení o kasační stížnosti, náklady řízení v tomto případě hradí stát. Náklady spočívají v odměně za dva úkony právní služby v částce 2000 Kč (§ 7, § 9 odst. 3 písm. f/ a § 11 odst. 1 písm. b/ a d/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., v platném znění) a v náhradě hotových výdajů v částce 150 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky), celkem 2150 Kč. Tato částka bude zaplacená z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám zástupkyně JUDr. Pavly Kubičové do 1 měsíce od právní moci rozsudku

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. června 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu